

Schuldenaren 'beter beschermen'

AMSTERDAM

Schuldeisers proberen vaak tegelijk geld te vorderen bij mensen met grote geldproblemen. Dat schiet niet op, vinden de deurwaarders. Esther Kool: 'Gelukkig heb ik mijn ouders nog.'

Veel Nederlanders met schulden hebben onvoldoende geld om van te leven. Deurwaarders willen dat de overheid schuldenaren beter in bescherming neemt.

VAN ONZE VERSLAGGEVER TJERK GUALTHÉRIE VAN WEEZEL

Schuldeisers proberen nu vaak allemaal tegelijk hun geld bij een huishouden terug te vorderen, zo blijkt uit een onderzoek dat de Koninklijke Beroepsvereniging van Gerechtsdeurwaarders (KBvG) heeft laten uitvoeren. Daardoor wordt er veel geld gestoken in het terugkrijgen van geld dat er niet is, en raken huishoudens alleen maar dieper in de penarie. Harde getallen worden in het onderzoek niet genoemd, maar een groot aantal Nederlanders met schulden moet inmiddels rondkomen van een inkomen onder het wettelijk bestaansminimum. Wie onder die grens (90 procent van een uitkering) zit, kan officieel geen nieuwe beslagleggingen krijgen.

De praktijk is dus anders. Zo kan het dat de huurtoeslag door de woningcorporatie wordt gevorderd, en de zorgtoeslag door een verzekeraar, terwijl de Belastingdienst direct geld van de rekening laat halen. Andere schuldeisers blijven intussen maar aanmaningen sturen en incassokosten in rekening brengen, waardoor de problemen zich steeds hoger opstapelen. Veel schulden hebben mensen ook deels aan zichzelf te danken, zegt Nadja Jungmann, een van de onderzoekers. 'Maar dat zij er niet meer uitkomen ligt zeker niet alleen aan hen.'

De onderzoekers pleiten voor een landelijk 'beslagregister', waarin wordt vastgelegd wie er allemaal een deurwaarder op een schuldenaar heeft afgestuurd. Ook moeten er spelregels komen welke schulden eerst geïnd mogen worden en welke pas later. Zo is een verkeersboete volgens de onderzoekers bedoeld als straf; 'Het is voor te stellen dat er dan een harder incassoregime geldt'. Maar het terugbetalen van te veel ontvangen zorgtoeslag moet veel voorzichtiger gebeuren, zodat mensen nog in staat zijn ook de nieuwe premie te betalen.

De KBvG onderschrijft die conclusies, maar stelt dat eerst de politiek aan zet is. 'De gegevens die wij hebben zijn betrouwbaar, we kunnen ze alleen uitwisselen als dat wettelijk goed is geregeld', zegt voorzitter John Wisseborn. Duur hoeft dat volgens hem niet te zijn. 'Uiteindelijk gaat het de schatkist geld opleveren omdat er veel minder mensen bij overheidsinstellingen bezig hoeven te zijn met het innen van schulden.'

Het lijkt opmerkelijk dat deurwaarders zich inzetten voor een regeling die schuldenaren moet beschermen tegen hun schuldeisers. Wisseborn: 'Het is niet aan de gerechtsdeurwaarder om maar niet tot beslaglegging over te gaan als wij denken: 'Ja jeetje dit is een beetje een sneue familie'. Maar als blijkt dat er iets consequent fout zit, zijn we het wel aan onze stand verplicht dat te melden.'

“Dat mensen er niet uitkomen ligt zeker niet alleen aan hen”,